

ДІЛО

Виходить щоденно переполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Ковто пошт. шк. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
плз 1—3 год. передпол.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕАПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 zł
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фл. фр.,
Італії 750 літ., Німеччині 7-
літ., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. р., Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 75-
літ., Австрії 750 літ. Зміст
заводя 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЛІНА
ОДНІЙО ПРИМОРНИКА
17 сот.

Українське національно-демократичне Об'єднання до Українського Громадянства.

Українська Громадо!

УНДО обстоюватиме й розбудовуватиме одноцілий україн-
ський національний фронт, змагаючи до культурної, економічної і полі-
тичної уніфікації української нації.

У практичній діяльності УНДО організуватиме селянські, робіт-
ничі і міщанські маси з метою перетворити їх на політично свідомі та
економічно сильні й незалежні соціальні групи. З тією метою УНДО,
обстоючи в принципі приватну власність, буде боротися за перекид
землі в руки нашого селянства, особливо в руки малоземельного й без-
земельного, без дальшого відшкодування — уважаючи, що селянські
маси своєю, майже безвідплатною працею на протязі століть, вже давно
заплатили за великовласницьку землю. Поруч з тим УНДО велику вагу
кластиме на поширення кооперативного руху і на створення міцних
основ під українську кооперативну організацію як головного засобу
економічного подвигнення українського населення.

З тією самою метою УНДО буде змагати до привернення
містам на українській національній території їх природного національ-
ного характеру, кладучи здобуття торгівлі і промислу українським еле-
ментом в основу своєї діяльності.

З тією метою УНДО буде боротися за збереження дотепе-
рішних здобутків робітничої класи, за їх утвердження, поширення та за
здобуття нових. Одним словом: УНДО буде боротися за
економічне й культурне розкріпощення та подвигнення українського
народу.

Вступаючи в нову добу громадянської діяльності, в добу
праці, організації і боротьби, переводячи об'єднання всіх активних сил
нашого народу, закликає всіх громадян стати організованою лавою під
прапором об'єднання.

— Велі ті, що глядять з курних хат, з чу-
жинських фабрик і ремісничих варстатів, визнають нас стати плечем
об плече, грудь при груді, рука в руку до спільної боротьби за правду,
добро і справедливість. Ми глибоко переконані, що треба сильно бажати
працювати в об'єднаній громаді при взаємній виrozumіlosti й допомозі.

Илучи на службу своєму народові, закликаємо всіх до тієї служби
під кличем: В праці й боротьбі здобудемо право своєї
У Львові, 12. липня 1925.

За Центральний Комітет У.Н.Д.О.:

Д-р Дмитро Левинський
голова.

Сен. Михайло Черкавський, о. Дамян Лопатанський, Д-р Олександр
Марітчак, Гринь Тершаковець, Д-р Корнеліо Троян
заступники голови.

Володимир Целевич
генеральний секретар.

Михайло Стругинський
заст. генеральн. секретаря.

Red. czas. „Dłło“ we Lwowie, Pr. 51125.
W imieniu Rezerwyopolitej Polakiej! Sąd
okręgowy karnej orzekł na wniosek Prokura-
tury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Pre-
wowy we Lwowie, że trzeci artykuł, umie-
szczonego w czasopiśmie „Dłło“ Nr. 150
z 10. lipca 1925, w artykułach (10.451) z dnia 10. lipca 1925, w artykule n-
gastępującym pod tytułem: „Resumeracji n-
rjadnykiw w ministerstwie skarbu“ w ustępie
po słowach: 8 tysiąc złotych... do końca
artykułu i b) całego artykułu z tytułem: a-
mieszczanego na stronie 3 w rubryce 3 po-
słowach: na sądowi dorobku wiera czasomna
ad a) zbrodni z § 63 a) ustawy karnej, ad b)
przekroczenia z § 25n ustawy karnej uznał

dokonaną 10. lipca 1925 konfiskację za nar-
wejdziwioną i zarządził zniszczenie całego na-
kladu wydruku w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego
rozpowiastczania tego pisma drukowego.
Zarazem wydał nakaz: odpowiedziałem
Redaktorowi tego czasopisma, by oświadczył
niniejsze umieszczenie bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszaj stronie. Niewy-
konanie tego nakazu pociąga za sobą na-
stępną przekształcenie w § 21. ust. druk. z
17. grudnia 1863 Dc. p. n. Nr. 64 z 1863 i
z. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę
do 40 zł p. Lwów dnia 10. lipca 1925 r.
Hawel.

Звідомлення зі З'їзду в справі об'єднання.

В суботу 11. липня ц. р. Ширший Народний Комітет при співучасті представників УПНР, і нап. групи Парламентарної Репрезентації та делегатів 49 повітів затвердив платформу, на основі якої УНТП. (оба крила), УПНР, і нап. група Парла. Репрезентації злилися в одну партію, яка прийняла назву Українське Національно-Демократичне Об'єднання. Година 9-та рано. Це останній акт ширшої управи УНТП. Салю засідань заповнюється битком дієчми з краю.

За президіяльним столом посидіть голова уступаючого Національного Комітету през. д-р Ів. Голубович і в глибокому продуванні промови отирає наразі. Говорить про довічне розбиття нашого політичного життя, його причини і наслідки, акції про необхідність консолідації. Ми пережили період вигань і пошукувань нових шляхів. Що всі ми робили не чесно і в добрій вірі — найкращий доказ те, що сьогодні тут зішлись ми для остаточного оформлення великого діла: консолідації національного табору, поставлення під міцну організацію — Українське Національно-Демократичне Об'єднання.

През. д-р Голубович реферує вислід нарад Об'єднуючої Комісії, і закликає до вибору президія З'їзду. Головою З'їзду вибрано сен. М. Черкавського, заступниками Гр. Тершаківця і о. Степ. Онишкевича, секретарями В. Целевича і Мих. Струтинського.

М. Струтинський відчитує платформу Об'єднання, яку зібрані прийняли без дискусії. Вона ж — вислід праці Об'єднуючої Комісії, в якій були заступлені представники всіх чотирьох угруповань.

Опісля переведено вибори установчої партії.

На внесок Комісії до Центрального Комітету УНДО. вибрані:

1) д-р Баран Степан, 2) д-р Біляк Степан, 3) д-р Волошин Михайло, 4) Галушинський Михайло, 5) д-р Говиків Альфред, 6) Голубович Іван, 7) Гресак Василь, 8) д-р Загайкевич Володимир, 9) сенатор Карпінський Олександр, 10) посол Козубський Борис, 11) Кузьмин Микола, 12) о. Куницький Леонтій, 13) д-р Куровець Іван, 14)

д-р Марітчук Олександр, 15) Мудрий Василь, 16) д-р Левинський Дмитро, 17) д-р Левинський Кость, 18) Лішинський Іван, 19) о. Лопатинський Данил, 20) Остап Луцький, 21) д-р Юлій Олександрович, 22) о. Онишкевич Степан, 23) д-р Охримович Володимир, 24) інж. Павлюковський Юлій, 25) Палів Дмитро, 26) д-р Пирогів Микола, 27) о. Садовський Володимир, 28) д-р Селезінка Ярослав, 29) Стефанівський Михайло, 30) о. Стефанович Олександр, 31) ред. Струтинський Михайло, 32) Тершаківцев Гриць, 33) д-р Троян Корнеліо, 34) пос. Хруцький Сергій, 35) Целевич Володимир, 36) Черкавський Михайло, 37) Черкавський Олександр. Крім вичислених до ЦК. входить один представник молоді, та одна представниця жіноцтва. ЦК. має право кооптувати трьох членів.

До Народного Комітету (ширшої управи УНДО) вибрано 113 членів.

З уряду входять до Народного Комітету голови повітових організацій.

Головою УНДО вибрано д-ра Дмитра Левинського.

Коротка, річеза політична дискусія над точками маніфесту, в якій забирають голос: д-р Т. Ванько, о. прал. Л. Куницький, д-р І. Соханський, Лев Петрушевич, д-р Ст. Витвицький, д-р Ф. Евин, о. Т. Савойка, Гр. Тершаківцев, М. Струтинський, Ол. Главишевський, О. Луцький. Головну увагу бесідники присвячують справі відношення до Рад. України.

Докончання зредагування маніфесту передається редакційній комісії, до якої вибирається: д-ра В. Охримовича, ред. В. Мудрого, ред. Ф. Федорцева, В. Целевича і ред. М. Струтинського.

Передполудневий порядок денний вичерпаний.

Голос забирає голова УНДО — д-р Л. Левинський. Дякує за вибір і закликає до співучасті у відповідальній праці всіх присутніх. Тільки збірним зусиллям цілої суспільності зможемо побороти лихоліття, яке переживаємо. Провід тільки тоді зуміє виконати вложені на нього обов'язки, коли його ініціатива в кожній справі находитиме широкій відгомін на місцях, коли в дімчурівок нашої бу-

Пурис

паста до язутти
наслідок
подиву відчий.

ділал діачі на місяцх покладають якнайбільшу суму праці і доброї волі. І ще одно: передумовою успіху нашого Об'єднання: атмосфера взаємного довіри, ґрунтовне виконання ворожбач особистих і групових. В цім напрямі зроблено перші кроки далекосяглого характеру. Хай живе УНДО.

На вступі пополудневих нарад голова З'їзду подає звідомлення з конститууючого засідання ЦК.

Під обухом „святого декадентизму“.

(Докінчення.)

II. Атмосфера і її наслідки.

Ось і самі „негативні“ плоди довголітньої енергійної праці еп. Хомишина. Але є й „позитивні“ плоди.

Іх ядро становлять всі послання та брошури Хомишина, його проповіді, реколекції, промови до питомців і т. ин. З них витворилася в станиславській апархії атмосфера, якій еп. Хомишин полишить своє ім'я.

Не було на світі такого князя, хоч би був і „юродивий“, котрого ідеологією не перенялися би бодай деякі підлизники. Ось саме тому станилавська атмосфера для нашого народу така трійлива. Ії-ж репрезентує князь Церкви, і вона здобувалася чимраз більше жертв то через засліплення, то через примусження. Чимраз більше намножується між священиками таких типів, котрі.

За такого треба вважати перемиського еп. Кошиловського, котрий своє єпископство завдячує еп. Хомишинові (через кілька літ був він професором богослов'я в Станиславові). Він, наслідуючи еп. Х., як тільки стає єпископом, так само став воювати зі своєю Капітулою і помітує нею до нині: пожерся з цілим перемиським громадянством:

Так минало літо. Вже й копи зникли з поля, зазеленіла озимина...

Єпископ налягав на Микольця, щоби святийся в цілібаті; мамуна на саму згадку про це плакала, аж волосся рвало собі з голови; а Микольць стоїв на перехресті і сам не знав, що робити? Родинних інстинктів у нього не було, але не було також ніяких амбіцій, ані апетитів на кар'єру. Його мрія: вигляд, супокійне, достатнє життя. Женячка ані не стояла на перешкоді тому ідеалю, ані не була засобом до його досягнення. І тому Микольць не міг рішитися...

Трапилося, що якимось не обережно вибалакався з тим перед Синичкою... Ой-ой!

— Як би знати, то краще було відкусити собі язик, ніж ляпнути таку дурницю!

Личко Синички перемінлося в грудку валла, губи посиніли, в очах станули іскри.

— Що? Що-о? Що-оо ти сказав? Ти смієш думати про цілібат? Ти маєш право про це думати? А я що? Твоя наложниця, чи діва з вулиці? Як тобі заохочується цілібату — то чого ліз до мене? Що ж то я просилася, чи накидалася тобі? Яке невідальце! Таких як ти кожної хвили можу мати півкопи!... Але як заманив, підлаурив і звів мене, як цілий світ вже говорив, про нас, як навіть інспектор робив уже мені закиди, тепер, як я почувалася матір'ю твоєї дитини, тепер ти хочеш кинути

Заступників голови Об'єднання вибраних: сен. М. Черкавський, д-р Ол. Митрополит, о. Д. Лопатинський, Гр. Тершаківцев і д-р Корнеліо Троян; ген. секретар: Вол. Целевич, його заступник: М. Струтинський.

Опісля виголошено оті реферати: В. Целевич — організаційний, М. Галушинський — освітній, О. Луцький — економічний. Після дискусії, в якій довші промови виступили о. прал. Куницький і Гр. Тершаківцев, урочистий заступник голови — о. Ст. Онишкевич о год. 6-тій короткою промовою закрив нараду.

Таким типом є др. Авк. Бойчук, ректор дух. семінарії в Станиславові, молодик, котрий вписує до поважних людей і до різних редакцій безчесні, штубанько-батарські листи — во ім'я вищого „освящення св. Духом“. Таким є о. Смерчинський, парох-старушок, який у цілібаті бачить початок і кінець евангелія, і що неділі й свята проповідує тільки про цілібат (хоч сам жонатий!), а до заграничних часописів дописує, що властивою причиною російської революції є те, що російське духовенство є жонатим...

Цілібат! Ось це та „перла“, яку еп. Хомишин окупує більш як двадцятилітньою своєю працею. Проти канонів нашої Церкви, проти волі цілого духовенства й народу „єпископ“ переїздить у свій дієцезі. Ба, навіть потягнув за собою перемиського єпископа, і як адалавсь, навіть Митрополита. „Хомишинізм“ завів над цілою нашою уніятською церквою. Звідти і повстав такий переляк і таке огірчення в нашій суспільності з приводу цілібату. Ми не були привичані до того, щоби муж такої міри й таких засад, як Митрополит Шептицький, підлягав.

І щоби пожертвував себе ad maiorem gloriam „хомишинізму“... Митрополит, як можна було сподіватися, зрозумів поло-

в. НІЧЛАВКО.

„Синичка“.

(Продовження.)

За селом по дорозі до ліса Синичка всунула тихенько споло ручку під паху Микольцеві і легенько притиснула до нього. Говорила притисненим акцентом про свою самоту, про нудьгу, про тугу... Відтак випитувалася Микольця про його життя, про плани на майбутнє. Микольць говорив мало. Раз тому, що не знав, як і про що з панною говорити, бо у товаристві панночок досі майже не бував, а ще так сам-на-сам в чотирі очі... По друге, горляка і лийно шуміла в його горлі, а безпосередня близькість дівочого тіла, жар, що бив з нього і через легеньку тонісенську літню зуконку пахнів, горючий віддих, палкі очі — все це разом викликало і здорового, кровистого, примітивного парубка такий настрій, що не бачу Синичка панна учителька, але так собі сільська дівчина, Микольць знав би, що треба казати, та супроти панни він був ще неспілий.

В ліску посідали об'єс на траві. Синичка взяла долоню Микольця і стала ворозити:

— Буде довго жити, тепер маєш гризоти, але це минеться. Він подібний до мамі, а син подібний до мамі буде щасливий; треба тільки слухати маминих порад.

Тут недалеко є дівчина, що широкоє його, однак він не бачить цього, а вона не сміє сказати йому це... Якби пібрався з нею — жде їх велике щастя...

І розсміялася. — Ха, ха, ха! А що? Я не казала, що ви мусите мати якусь любов! Ой, Микольцю, Микольцю, так негарно таїтися!

Заглянула йому у вічі і далі сміялася. Не випускала його долоні, навпаки: стискала і гладіла... Разом зі своїми руками поставила собі на подолі... Замовкла... Задумалася... Зітхнула... Потім так ніби не хотючи, оперла своє плече об його груди. Ще раз зітхнула... Прижмурила очі... І легенько, ледви примітно, підсміхнулася, тах, що білі зубки ледви-ледви визирали зпоміж уст червоних як півоія. Головка хилилася шораз ближше до його лица, так близько, що він мусів поцілувати рум'яне личко...

Тоді Синичка правою рукою обняла його поплід бороду і відповіла довгим пошлунком просто на Микольцеві губи... — Ти мій, мій коханий. — Прошопотіла і тулилася до нього цілим тілом. Ще раз поцілувала, поглянула просто у вічі і піднялася... Ходім, Микольцю! Пано...

По тім вечорі Микольць занедався до Синички, як медведь до меду. Трохи не щодня відвідував учительку. Як була погода, ходили у лісок, як падав дощ, просиджували дома до пізної-пізної ночі.

мене і святитися в цілібаті?... Гого! Мій паничу, до цього вже я не допущу! До самого митрополита поїду і все розповім. Зобачиш, ти схочеш святити такого драба! А як і те не допоможе, то клянусь на все, що тебе положу трупом! себе. Мені однако по тій гнаб, яку ти заплідив, життя вже не буде, але і ти не будеш жити. Почехай! Синичка потрапить проучити тебе, чи маєш ти право зучитися над самотною, невизнаною, недовідченою дівчиною! Збави мутити і кинути?

Синичка бігла нервово до кімнати, кидала об стіл, що під руку попало, прискакувала Микольцеві до очей; паркала як кітх, плювала як малпа...

Микольць кілька разів пробував сказати щось на своє оправдання, але не міг дійти до слова. Виглядав як курка захоплена гредом у чистім полі...

Тепер Синичка нагло змінила тактику. Приступила до Микольця стала навколішки, обняла Микольцеві ноги, голову зложила на його колінах і зайшла довгим плачем...

— Бідна, я нещасна, як скошена делія, як зломана рожа, як розтоптана незабудка...

По хвилині підвелася, обіруч обняла Микольцеву шию і стала про жогом цілувати його лице, очі, уста...

(Продовження буде)

...ня. Але в Станиславові тріумф: страйкуючі питомці скінчилися. Це їм укорочаний! Це ніщо, що характерні питомці деправуються своїм присяганням проти целібату і не целібат — головне: що целібат ставаний! Від 1920 р., відколи єв. Хомишин проголосив офіційний целібат, були вже чотири сесії питомців. Розуміється, що остання сесія не буде останньою. При першій кращій нагоді питомці знов протестуватимуть проти целібату.

Навчений досвідом, що питомці-діакони не страйкують, „єпископ“ вже тепер висвячує всіх питомців III. року на діаконів, а тих, що на II. році, на піддіаконів. Так асекується проти есентуальної нової сесії питомців! В своїм „Листі до духов.“ лише єпископ, що целібат, це найлучший пробний камінь покликання до стану священничого. Тому два роки на перший рік аступило 43 кандидатів, а по скінченні першим році осталося тільки 15. Гантого року шкільного було на першим році 35, а лишилося тільки 18 (стр. 7). Алеж при останній сесії показалося, що й ті питомці, котрі остаточно (не маючи іншого виходу) згодилися на целібат, по широті в душі не хочуть целібату, — а „єпископ“ їх чим боржій ловить, щоби ще раз не втік... Дійсним „пробним камінем“ для „єпископа“ є манія, а не що інше.

Коли пригадуватися над поведакою єв. Хомишина, то так і пригадується той перевізник Руданського, котрий на середині ріки вихрещував жидів, загрожуючи їм, що їх потопить, як-що не вихрещатися; а коли їх вихрестив, то ларз їх топив, щоби на березі не відважилися хресту.

Наприкінці „Згідно до повідавання. Єв. Хомишин звичайно людина, що „непокидані“ люди вибірають голос у церкві й важаються критикувати „поступовання єпископа“. Після його рецепти священники й віри мають тільки „слушати єпископа“ завжди і всюди. Але нехай би собі цей „єпископ“ пригадав, скільки то католицьких єпископів Рим усунув саме на підставі критики священників і світських людей. Яким правом ми вагаємося критикувати єпископа Хомишина? Правом самооборони, правом здорового розуму й моральних потуг. Це природне право, яке „єпископ“ уським позитивним „правами, чи вони називаються „єпископськими“ чи інакше. На жаль, природні права дуже часто бувають придушені. Певна річ, що наш

єпископ давно був би сповнив задушену мрію єпископа Хомишина, який бував то радше хоче пасти діток віш в иншому народі, ніж... Алеж тоді „єпископ“ певно був би дуже смараний, бо він перед більшістю тільки втікати вміє — „до „єпископа“).

Купуйте Люнашкін-а Купуйте Мило „Млотек і Перлік”

під гарантією чисте.

Представництво на Галичині:

Едвард Штайн, Краків, вулиця Страшевського ч. 7.

Представництво на Львів і околиці: ЛЕВ ВЕРГМАН, Львів, вул. Сикстуська 48.

2219 7-10

„Кулацька“ земельна реформа.

Сойкова промова посла С. Маківки, виголошена дня 25. червня п. р. підчас обговорювання закону про земельну реформу, осадництво та парцеляцію.

(Докінчення.)

Щодо ґрунтів мертвої руки то незалежно від віроісповідання вони мусять бути розпарцельовані, але не можна робити це так, як передбачує закон. Що значать слова „згідно з конкордатом?“ Значать, що не лише не будуть розпарцельовані, але ще треба буде до них додати кількадесят тисяч гект. для задоволення апетитів римсько-католицького духовенства. Як відомо, конкордат передбачує для кожного єпископа 180 гект., для пароха від 15—30. для кожної капітули 180 гект. Всіх католицьких єпископів передбачує 24, капітул 24, семінарії 24, парохів 6564, дочерних костелів 510 і 150 монастирів. Коли всі ці інституції одержать наділи, згідно з конкордатом, а католицьке духовенство — одбуде їх, то треба буде на 199.125 гект. землі. А що католицький костел має нині управної ріллі 132.645 гект. — то треба буде йому додати ще 66.480. Гарна парцеляція! Огже з неї селянство

не тільки не скористає, але ще втратить.

Кілька слів про православну церкву. Я не є прихильником, щоби землі лишилися при парохіях, годжусь, щоби вони були розпарцельовані. Закон передбачує, що майно православної церкви підлягає парцеляції, за опінією дотичної церковної влади. Законно такої згоди ще не знаємо. Ясно, що в нинішніх обставинах митрополит Діонісій піднише все, чого лише захоче уряд, але треба пам'ятати, що майно православної церкви не є майном зверхньої влади цієї церкви — це ж майно тих парохій і тих членів, що творять церкву. І тому треба його розпарцельовати між малоземельне та безземельне населення дотичної православної парохії. (О. Ільків: Не вся земля лишиться при парохії!) Пощо вам, отче, землі? Як вам не стане грошей — дістанете напевно якусь концесію (о. Ільків: Православний не дістане). Але покищо ви, отче, користає.

Дотеперішню парцеляцію і наділи церковних земель та будинків польських осадників та римо-католицьким священникам, православне населення, українське та білоруське, вважає насильством і порушенням міжнародних договорів та конституції.

Цього насильства ми не признаємо ніколи.

Вповні недоцільним є закон про т. зв. земельні нежитки. Господарства з 5 гектарами — як це вийшло би зі статистики — не є розв'язкою земельної реформи. Єдиною розв'язкою є вивалення всіх земельних маєтків: приватної

*) Гл. ч. 152.

Ось це мали ми відповісти польським газетам в приводу їх тиради про „понури образи“ і т. ин. в нашому народньому житті на підставі „ревеляцій“ єп. Хомишина. А. в.

власності і державного майна, публичного, церковного та монастирського, залишаючи звичайним селянським господарствам не більш як 40 гект. і то тільки тоді, коли вони самі працюють на ріллі, а для господарств з промислом 60 гектарів. (Пос. Дубановіч: Це ще не вистачить!) Не для всіх, але більшість населення матиме вартість праці, а решта найде роботу в промислі. Таким шляхом придбаний запас землі міг би доповнити карлуваті господарства: до 15 гект. кращої землі і 25 гіршої. Так перебудований земельний устрій міг би дати позитивні вислідки. Твердження, що без фільварків обшарників упав би промисл — є безкритичне.

Так само відпадає друга теза, про яку кричить правниця, що радикальна реформа спричинить збільшення податків та знижку валюти. В нинішніх обставинах селянство є перетяжене податками значно більше як обшарники, ще й воно платить, а обшарники ні. Іде же питання про те як передавати маєтки: за відшкодування, чи без нього. Більшість цієї палати є за відшкодуванням і інших називає демогами, а сам спосіб відібрання землі називають грабунком, мабуть пересвідчені, що їх діди платили за землю. Тимчасом відомо, що хитрі люди в старовині

значну частину забрали цих обшарів самовільно,

а значну жертвували їм цісарі, королі та інші достойники. Завщо-ж цей обшарник одержав землю дурно? Відповідь проста: за те, що держав темний нарід у послусі, за те, що напав на інші краї, відібрав землі і займав їх. Селяне віками працювали на фільварках у користь обшарників. А з другого боку: в теперішніх умовах селянство знаходиться в такім економічній стані, що не в силі заплатити за цю землю, але мусить жити і тому треба землю виласити без відшкодування. Коли це не буде так нині — буде завтра.

Щодо господарств, які є недалеко повітових міст, з доброю ріллею, вистачить їм 15 гектарів на добрий прожиток більшої родини. У селах далекіх від міст, при кепській комунікації та землі, треба господарства відповідно збільшити до 25 гект. Ми є за тим, щоби землю ділили селянські комітети і щоби селянин міг користуватись землею, одержавши її у спадщині. Сама льогіка каже, що

землю має одержувати той, хто на ній живе.

Закон, який є твором сконсолідованої більшості, що складається з реакційно-клерикальної лінії та імперіалістичної правниці від „Пасти“ до П. П. С., хоче надавати землю: службі на фільварках та заслуженим жовнірам польської армії, аж доповнить карлуваті господарства. Тут виставляє свої кігті гідра імперіалізму. Ось і весь зміст земельної реформи. Закон хоче перевести грабунком місцевого українського населення на Волині, Холмщині, Підляшші, Полісся та Східній Галичині. Чи можна дати такі приві-

леї жовнірам, коли обов'язком усіх громадян є боротьба за самостійність свого народу? Коли жовнір не в силі вже працювати, тоді його існування повинні забезпечити інші закони. Стаття 49, виключає від пайків тих громадян, які були судово карані, чи як злочинці, чи як політичні. Людина не родиться злочинцем: злочинця виховує середовище та економічні обставини. Коли хтось відпокутував свою вину у в'язниці, суспільність має обов'язок сотворити йому умовини життя, щоби міг стати для неї корисним. Щодо політичних провин то вони не є злочинами. Кожна людина має право домагатися по праву свого існування. Ясно, що якби Польська Республіка була польською національною державою, то такого параграфу не було б.

Найбільше політичних в'язнів між Українцями та Білорусинами. У в'язницях — ми є більшістю. Згаданий закон має на меті не дати землі нашому населенню. Пос. Строньскі каже, що „польські кресів“ спочиває в руках великих власників, а Вігос кричить, що це неправда, бо туди треба післати польських селян. А для нас це значить: як не кием, то довбнею. Знаємо, що цей закон землі нам не дасть. Знаємо, що український селянин дістане її щойно тоді, коли на своїх землях візьме в свої руки політичну владу.

З тих усіх причин голосуємо проти закону і ставимо внесок відкинути його, счеркнувши статтю I.

По широкому світі.

Англії загрожує величезний страйк вугледіпів. Урядові покищо не удалось знайти порозуміння з представниками робітництва.

У Марокку почалися спільні франко-іспанські воєнні операції. Англія відмовилася від інтервенції, заявляючи, що неутральність смуги в Танжері повинна бути ненарушена, тим більше, що їй не грозить ніяка безпосередня небезпека.

У Франції парламент прийняв майже одностайно мовний фінансовий закон і скінчив свою працю з цієї літньої сесії.

З Москви до Пеніну приїхала експедиція з чотирох літаків під проводом німецького летуна Шмідта. Мета подорожі астанувити постійний авіаційний шлях: Лондон-Берлін-Кенігсберг-Москва-Урга-Пекін.

В Югославії скінчилися успішні переговори про урядову коаліцію, партія Радіча годиться з радикалами; сам Радіч кандидує на міністра.

В Іспанії арештовано революціонерів, які приготували широкі заговір на короля Альфонса.

З нових подій та ідей.

Унаслідження геніяльності.

(Виказ проф. д-ра К. Шаффера).

Професор університету в Будапешті і директор клініки нервів д-р Карло Шаффер одержав недавно нагороду тисячу пезетів від еспанської Академії Наук за свої відкриття на полі унаслідження нервових недуг і твердження, що унаслідження нервових недуг належать до одної і той самої одноцільної групи недуг.

